

INDHOLDSFORTEGNELSE - DE VILDE VOKALER

Lyden af de vilde vokaler	1
E-lyd stavet med e eller i	2
E-lyd stavet med e eller i	3
E-lyd stavet med e eller i	4
E-lyd stavet med e eller i	5
Repetition med e-lyd	6
Æ-lyd stavet med æ eller e	7
Æ-lyd stavet med æ eller e	8
Æ-lyd stavet med æ eller e	9
Æ-lyd stavet med æ eller e	10
Repetition med æ-lyd	11
A-lyd stavet med e	12
A-lyd stavet med æ	13
A-lyd stavet med i	14
A-lyd stavet med e, æ eller i	15
A-lyd stavet med e, æ eller i	16
Repetition med a-lyd	17
Ø-lyd stavet med ø eller y	18
Ø-lyd stavet med ø eller y	19
Ø-lyd stavet med ø eller y	20
Øh-lyd stavet med ø eller y	21
Ø-lyd og øh-lyd	22
Repetition med ø-lyd og øh-lyd	23
Å-lyd stavet med å, u eller o	24
Å-lyd stavet med å, u eller o	25
Å-lyd stavet med å, u eller o	26
Å-lyd stavet med å, u eller o	27
Repetition med å-lyd	28
Staves ordet med a eller e?	29
Staves ordet med a eller e?	30
Staves ordet med -ra eller -ræ?	31
Staves ordet med -ra eller -ræ?	32
Repetition med a, e, -ra eller -ræ	33
Repetition med alle de vilde vokaler	34
Repetition med alle de vilde vokaler	35
Repetition med alle de vilde vokaler	36

e-lyd stavet med e eller i

2

Regel om e-lyd stavet med e eller i:

Hvis e-lyden er lang, staves ordet med **e** som i **ben** og i **meste**.

Hvis e-lyden er kort, staves ordet med **i** som i **bind** og i **miste**.

A. Skriv disse udsagnsord i navneform og nutid, som vist.

bydeform	navneform (endelsen -e)	nutid (endelsen -er)
bed	at <i>bede</i>	jeg <i>beder</i>
del	at	jeg
lev	at	jeg
led	at	jeg
vind	at	jeg
hvisk	at	jeg
find	at	jeg
sid	at	jeg

B. Find ord, der rimer som vist.

hele, ~~nede~~, ben, flere, sveder, slik, kind, ligge, liste, klippe, hviske, vinker

fede nede

leder _____

miste _____

slippe _____

stik _____

hinker _____

skind _____

mere _____

dele _____

sten _____

fiske _____

tigge _____

EKSTRA: Skriv en sætning med hvert af disse ord: flere, mere, hviske, fiske, mener, slik.

e-lyd stavet med e eller i

6

A. Kan du huske de ord, du har trænet?

Sæt en tyk streg over det forkerte ord, og skriv det rigtige på linien, som vist.

Vi har spist det meste/~~miste~~ meste af maden.

I morgen tager hele klassen ud og fesker/fisker _____ i en sø.

Han lukkede venduet/vinduet _____, fordi det var koldt.

Ræven lever/liver _____ i en hule, den har gravet.

Når man spiser suppe, er det smart at bruge en ske/ski _____.

Svanens venger/vinger _____ er hvide.

Du må skam gerne få et belledé/billede _____ af mig.

Frisøren har kleppet/klippet _____ næsten alt håret af.

Jeg kan ikke købe en is, for jeg har ikke flere/flire _____ penge.

Hesten går på marken og leder/lider _____ efter noget græs.

Katten legger/ligger _____ på bordet og spinder.

Det bliver koldt, når solen forsvender/forsvinder _____ bag skyerne.

Skal vi dele/dile _____ kagen?

Drengene sidder og hvesker/hvisker _____ et eller andet.

Læreren bliver sur, hves/hvis _____ de ikke snart holder mund.

“Her skal være stelle/stille _____”, siger hun.

Min moster sedder/sidder _____ i sofaen og læser.

De fleste/fliste _____ børn kan godt lide pandekager.

Alle venkede/vinkede _____, da skibet sejlede.

Koen vil gerne spise hele/hile _____ guleroden.

Der var næsten engen/ingen _____ mennesker på gaden.

Det er dejligt, når solen skenner/skinner _____.

Vi vedste/vidste _____ ikke, at du kom allerede.

BEMÆRK: Ord med **i-lyd** staves næsten altid med **i** (fx is, avis, vi, time).
Undtagelser: De/de og engelske ord som fx weekend.

EKSTRA: Lav så mange ord, du kan med disse bogstaver:

v i n d u e s p u d s e r e n (fx rude).

**R
E
P
E
T
I
T
I
O
N**

æ-lyd stavet med æ eller e

9

A. I hver sætning er der et ord med en æ-lyd, som staves med e (som i "hest"). Sæt venligst streg under ordet, og skriv det på linien.

Det er dejligt, hvis vejret er godt, når vi har ferie.

Hunden løber rundt mellem træerne.

Jeg har glemt at spise min morgenmad.

Hun er altid så heldig, når vi spiller kort.

Min mor kan rigtig godt lide at bestemme.

Gæsterne kommer klokken to eller klokken tre.

Jeg kan ikke finde bogen nogen steder.

Forretningen sælger madrasser og senge.

Han elsker sin hund og sine tre guld fisk.

Vi skriver en seddel, før vi køber ind.

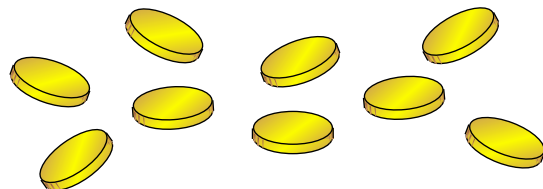
Nogle vil hellere have ris end kartofler.

Isen er smeltet, så vi kan ikke gå på søen.

Eleverne laver altid deres lektier.

B. Find ord, der rimer.

svær, sælge, længe, smække, tæppe, temmelig

lægge _____

kæppe _____

sær _____

penge _____

hemmelig _____

vælge _____

C. Skriv en sætning med hvert ord.

væenner _____

venner _____

vender _____

næste _____

skændes _____

skære _____

EKSTRA: Skriv venligst en sætning med hvert af ordene fra opgave B.

Ø-lyd stavet med ø eller y

19

A. Indsæt ord fra kassen i sætningerne.

begynde

benytte

flygter

følges

gynger

kyssede

lygte

mødte

pynte

skynde

sødt

tillykke

tynde

tønde

Børnehaven har fået nye _____.

Klokken er mange, så vi skal _____ os.

Hendes mor _____ hende på kinden.

Jeg skal bruge et batteri til min _____.

Han sendte hende et _____ smil.

I aften skal vi _____ juletræet.

Jeg vil gerne ønske dig _____ med fødselsdagen.

Det er ret hyggeligt at _____ med nogen.

Katten _____ fra den bidske hund.

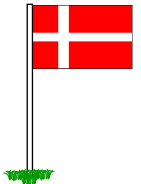
De små børn skal slå på den lille _____.

Mange piger og drenge vil gerne være _____.

Vi skal _____ timen med at læse en historie.

Man kan ikke _____ elevatoren, da den er i stykker.

Jeg _____ en sjov dame i går.

B. Find ord i kassen med 2 og 3 sta-vel-ser.

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

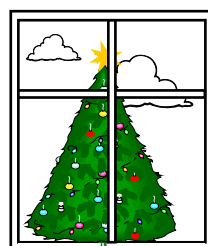
--	--

--	--

--	--

--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

EKSTRA: Skriv venligst disse ord i nutid: flytte, spytte, nytte, begynde, skynde, synge, gynges, følge, støtte, møde. Nutid er det, du gør NU (fx du flytter).

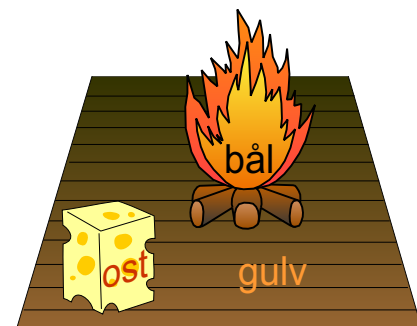
å-lyd stavet med å, u eller o

Regel om ø-lyd stavet med å, u eller y:

Hvis å-lyden er lang staves ordet med **å** som i bål og dåse.

Hvis å-lyden er kort, staves ordet med **u** eller **o** som i dukke og bonde.

De allerfleste ord med kort å-lyd staves med **u**.

A. Lyt til forskellen på å-lyden i “bål” og “gulv”.

I denne opgave staves alle ord, der har kort å-lyd (som i “gulv”) med u.

Sæt streg over det forkerte ord, og skriv det rigtige på linien.

Han har fået et hål/hul _____ i sine strømper.

Min far elsker at spise kål/kul _____, og det gør jeg ikke.

Har du husket at låse/luse _____ døren?

Næh, men jeg har låkket/lukket _____ vinduet.

Nøglen ligger i skåffen/skuffen _____.

Nogle mennesker kan ikke tåle/tule _____ mælk.

Det er ikke særlig sjovt at blive ståkket/stukket _____ af en myg.

Du må gerne åbne/ubne _____ en dåse/duse _____ majs.

Det er såndt/sundt _____ at få frisk låft/luft _____.

Min lillesøster blev meget glad for den dåkke/dukke _____, hun fik.

Ole sagde åndskyld/undskyld _____, fordi han havde smadret en rude.

Drengen fik en dråbe/drube _____ vand lige i ansigtet.

I morgen skal vi lave lækker såppe/suppe _____.

Pengene ligger i pången/pungen _____.

Desværre er sålen/sulen _____ faldet af skoen.

B. Skriv lige ordene i ental/bestemt form som vist.

ost osten

onkel _____

kost _____

bonde _____

hospital _____

onsdag _____

EKSTRA: Skriv venligst en sætning med hvert ord fra opgave B.

Det kan lyde som **a**, men det staves med **e**.

29

I nogle ord kan det være svært at høre, om det skal staves med et e eller med et a - fx ret og rat.

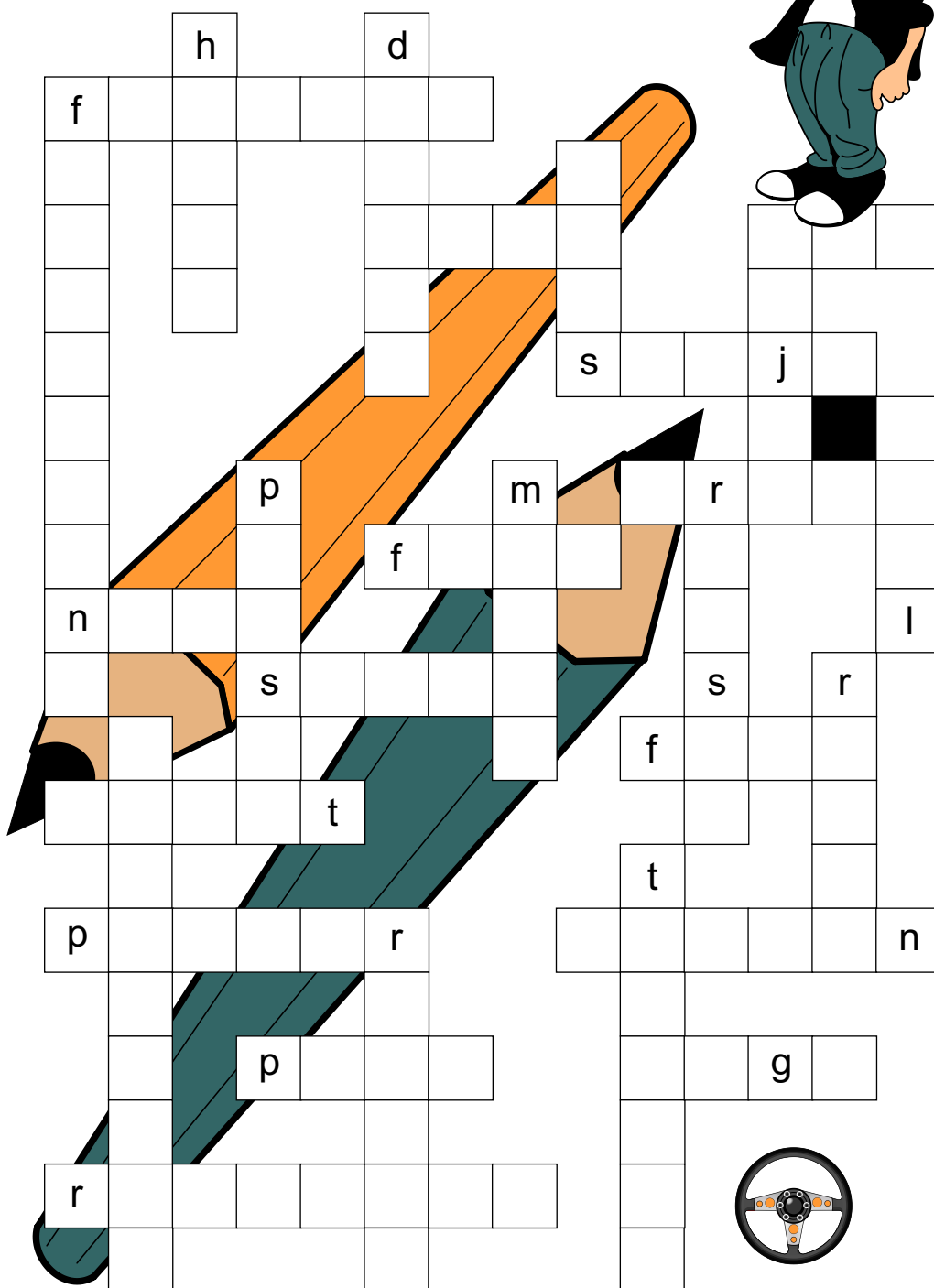
Der er ingen regel, du kan bruge her. Du må altså bare træne ordene.

Du har helt "rat". Vel har du ej. Du har helt **RET**!

A. Indsæt ord fra kassen i X og tværsen.

3	sej
4	feje
	fejl
	frem
	lege
	negl
	neje
	pege
	pejs
5	dreje
	hejse
	leget
	meget
	rette
	sejle
	stege
	stejl
6	dejlig
	plejer
	presse
	regner
	rejser
	resten
7	fremmed
	tegning
8	regnvejr
9	lejlighed
10	forretning

EKSTRA: Skriv venligst en sætning med hvert af disse ord: frem, fejl, dreje, retter, vejen, dejlig, regner, resten, forretning.

e-lyd stavet med i

EKSTRAOPGAVER TIL DE VILDE VOKALER

Find ord med e-lyd, der er stavet med i på kryds og tværs som vist.
Det er FLOT, hvis du kan finde 22 ord.

i	h	a	f	l	i	n	k	k	s
s	i	l	o	i	n	i	l	i	i
h	m	o	r	s	d	p	i	n	d
i	m	i	s	t	e	r	p	d	d
n	e	d	v	s	l	i	p	p	e
k	l	f	i	s	k	e	e	r	i
e	v	i	n	g	e	s	l	i	n
d	i	n	d	a	l	t	i	n	g
o	s	d	e	m	i	n	d	r	e
n	t	e	r	i	m	æ	t	e	n

_____ flink _____

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

UDFYLDNINGSDIKTAT - DE VILDE VOKALER - 1a

1a og 1b kan laves efter side 17.

Vi har _____ ingen _____ lektier for til i morgen.

Hunden er lidt _____ grim _____, men den er sød.

Forretningen _____ sælger _____ grøntsager og frugt.

Han _____ vender _____ ryggen til, fordi han er sur.

Jeg kan godt _____ selv _____ finde ud af opgaven.

Det er helt OK at _____ vinde _____ i kortspil.

Du må _____ gerne _____ stave ordet rigtigt.

De _____ vidste _____ ikke, at klokken var så mange.

Kan du _____ gætte _____, hvad vi skal have at spise?

Det _____ meste _____ af formiddagen lå hun og sov.

Der står i avisen, at _____ vejret _____ bliver godt i morgen.

Læreren _____ hentede _____ nogle bøger, eleverne skulle læse.

Du må _____ vælge _____, om du vil læse eller skrive.

Hesten er vældig _____ fredelig _____.

Min tante går og _____ leder _____ efter en sød kæreste.

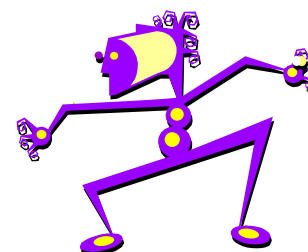
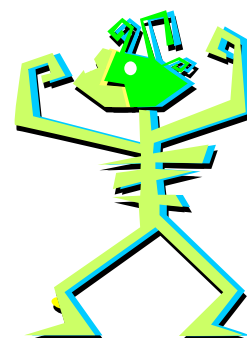
Jeg forstår _____ selvfølgelig _____ ikke alt i hele verden.

Bussen er _____ desværre _____ gået i stykker.

Ved kysten stod to mænd og _____ fiskede _____.

Den ene var så _____ heldig _____ at fange en hornfisk.

“Skal vi _____ dele _____?” spurgte den anden.

a-lyd stavet med e, æ eller i

A. I hver sætning er der et ord med a-lyd (aaaabe-lyd) som staves med æ. Sæt venligst streg under ordet, og skriv det på linien, som vist.

Jeg kan ikke bære et helt træ. _____

De gamle mænd er ikke særlig sure. _____

Min onkels ged er sær men kærlig. _____

Min tante siger, at vejret bliver værre i morgen. _____

Han har desværre ikke lært så meget i dag. _____

Vil du med ud at plukke ærter og æbler? _____

Æslet kan godt lide at spørre for koen. _____

Ænderne går rundt og spiser jordbær. _____

Drengens fætter er faktisk lidt mærkelig. _____

Kan du mærke, at dit hår er blevet længere? _____

Det er forbudt at træde på æslerne. _____

Nu er du færdig med denne svære opgave. _____

B. Indsæt de ord, du fandt i opgave A i X og tværsen.

Du skal også lige være så sød at indsætte disse ord: bær, værst, ærlig.

EKSTRA: Skriv en lille historie om en mærkelig fætter.

a-lyd stavet med e, æ eller i

A. Find 9 udsagnsord i kassen, som vist. Du kan sætte et foran udsagnsordene.

brikker, drille, drikke, frisk, ringe, briller, strikke, riste, vrikke, prikke, grim, bringe, springe.

at drille at strikke at prikke

at drikke at riste at bringe

at ringe at vrikke at springe

B. Skriv de 4 ord fra opgave A, der IKKE er udsagnsord.

brikker, frisk, briller, grim

JO FLERE GANGE DU LÆSER OG SKRIVER ORDENE, JO BEDRE HUSKER DU, HVORDAN DE STAVES. DERFOR FÅR DU (NÆSTEN) ORDENE FRA OPGAVE A IGEN.

C. Indsæt ordene fra kassen i X og tværsen.

D. Skriv venligst en sætning med hvert ord.

ringede _____

riste _____

brikken _____

springer _____

EKSTRA: Skriv et vrovlevers, hvor du bruger mindst fire ord fra opgave A eller C.

a-lyd stavet med e, æ eller i

A. Skriv disse udsagnsord i navneform og nutid, som vist.

bydeform	navneform (endelsen -e)	nutid (endelsen -er)
red	at <u>redde</u>	jeg <u>redder</u>
træn	at <u>træne</u>	jeg <u>træner</u>
fjern	at <u>fjerne</u>	jeg <u>fjerner</u>
træd	at <u>træde</u>	jeg <u>træder</u>
dril	at <u>drille</u>	jeg <u>driller</u>
drik	at <u>drikke</u>	jeg <u>drikker</u>
mærk	at <u>mærke</u>	jeg <u>mærker</u>
bring	at <u>bringe</u>	jeg <u>bringer</u>

B. Skriv navneordene i flertal, som vist.

en gren - to grene et ærme - to ærmer

et bjerg - to bjerge en stjerne - to stjerner

en terning - to terninger et hjerte - to hjerter

et træ - to træer en ring - to ringe

C. Skriv tillægsordene, som vist.

en bred vej - to brede veje

en stærk mand - to stærke mænd

en mærkelig film - to mærkelige film

en kærlig mor - to kærlige mødre

en frisk dreng - to friske drenge

en grim bil - to grimme biler

EKSTRA: perler, perlerne, ræve, rævene, prikker, prikkerne, mærker, mærkerne, grever, greverne, ærter, ærterne, bær, bærrene, herrer, herrene, skærme, skærmerne, hjerter, hjerneerne.

a-lyd stavet med e, æ eller i

A. Kan du huske de ord, du har trænet?

Sæt en tyk streg over det forkerte ord, og skriv det rigtige på linien.

Jeg kunne godt tænke mig at se hele væden/verden verden.

Om natten går ræven/reven ræven rundt og spiser mus.

Det er dejligt at drikke frisk/frask frisk mælk.

Dronningen kunne desverre/desværre desværre ikke komme til min fest.

Hendes kattekilling er allerede blevet rædlig/rendig renlig.

Drenge kan vældig godt lide at være meget stærke/stærke stærke.

Hesten springer/springer springer over hegnet og stikker af.

Der ligger æg i fuglens rede/ræde rede.

Du må gerne redde/rædde redde mig, hvis jeg er ved at drukne.

Det stakkels barn havde mange smærter/smerter smerter i benet.

I den forretning kan man købe briller/briller briller.

Lastbilen væltede og spærrede/spærrede spærrede hele vejen.

Hun så et mærkeligt/mærkeligt mærkeligt dyr i Zoo.

Han gav sin kone en perlekæde/pærkæde perlekæde i julegave.

Det er godt at få et ærligt/ærligt ærligt svar.

Majs er gule, og ærter/ærter ærter er grønne.

Er du snart færdig/færdig færdig med den bog?

Jeg vil nemlig også gerne/gerne gerne læse den.

Man kan mærke/mærke mærke, at sommeren er på vej.

Det bliver herligt/herligt herligt at komme i vandet.

Telefonen ringede/ringede ringede en masse gange.

Hunden er vældig fredelig/fredelig fredelig, hvis du ikke driller den.

Min bedstemor har strikket/strikket strikket en sweater til mig.

Læreren er faktisk ikke særlig/særlig særlig skrap.

Det er ikke så sjovt at træde/træde træde i en hundelort.

EKSTRA: fx gætter og sætter, venten og henter, særlig og kærlig, værre og spærre, bred og vred, mærke og stærke, bringer og springer, træne og grene, fjerne og hjerne, briller og driller,